

РАХУНКОВА ПАЛАТА

РІШЕННЯ

від 09 квітня 2019 року № 8-1

м. Київ

Про розгляд Звіту про результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі

Відповідно до статті 98 Конституції України, статей 4, 25, 26 і 36 Закону України «Про Рахункову палату» розглянуто Звіт про результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі.

За підсумками розгляду Рахункова палата

В С Т А Н О В И Л А:

1. Кабінетом Міністрів України, Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Фондом державного майна України у 2016–2017 роках та I півріччі 2018 року не забезпечено ефективного управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі акціонерних товариств нафтогазового комплексу.

Внаслідок несвоєчасного затвердження Кабінетом Міністрів України фінансових планів публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (далі – НАК «Нафтогаз», Компанія) на 2016 і 2017 роки та незатвердження фінансового плану НАК «Нафтогаз» на 2018 рік взагалі, Компанією не забезпечено належного планування, нарахування та сплати до державного бюджету дивідендів, нарахованих на акції НАК «Нафтогаз».

Згідно з даними Реєстру корпоративних прав держави, наданих Фондом державного майна України (далі – ФДМУ) як його розпорядником, у нафтогазовому комплексі держава володіє корпоративними правами у статутних капіталах лише восьми господарських товариств: ПАТ «Азмол», АТ «Укрнафтопродукт», ПАТ «Луганськнафтопродукт», ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття», ПАТ «НПК-Галичина», ТОВ «Кримтехаснафта», ПАТ «Магістральні газопроводи України» і НАК «Нафтогаз» (до липня

2017 року таким товариством також було ПАТ «Коростишівгаз», акції якого реалізовані ФДМУ).

На сьогодні **частина зазначених підприємств вже втратила значущість для нафтогазового комплексу. Тільки у трьох із цих господарських товариств обсяг корпоративних прав держави у статутних капіталах є достатнім (більше ніж 50 відсотків акцій) для забезпечення реального контролю держави за прийняттям рішень щодо діяльності: ПАТ «Азмол», ПАТ «Магістральні газопроводи України» і НАК «Нафтогаз» (по 100 відсотків).**

2. З усіх підприємств нафтогазового комплексу, у статутних капіталах яких є корпоративні права держави (без підприємств, що знаходяться на тимчасово непідконтрольній українській владі території (ПАТ «Луганськнафтопродукт») та тимчасово окупованій території (ТОВ «Кримтехаснафта»), а також підприємства, акції якого реалізовані, – ПАТ «Коростишівгаз»), фактично лише чотири провадять господарську діяльність. При цьому практично жодне не провадить діяльності у нафтогазовій сфері (окрім ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття», інформацією про діяльність якого ФДМУ не володіє), одне перебуває у стані припинення в результаті банкрутства (ПАТ «Азмол»), інші – потенційні банкрути. За період, що досліджувався, окрім НАК «Нафтогаз», дивіденди до державного бюджету сплачені лише АТ «Укрнафтопродукт» у сумі 21,6 тис. гривень.

У 2019 році відповідно до наказу ФДМУ від 27.12.2018 № 1637 «Про затвердження переліків об'єктів малої приватизації, що підлягають приватизації в 2019 році» передбачається продовжити приватизацію об'єктів малої приватизації, що підлягали приватизації в 2018 році, у т. ч. пакетів акцій АТ «Укрнафтопродукт», ПАТ «НКП-Галичина» і ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття». З початку своєї діяльності ПАТ «Магістральні газопроводи України» фінансується за рахунок коштів державного бюджету. На вказані цілі у 2017–2018 роках з державного бюджету виділено 20,0 млн грн, на 2019 рік передбачено державну підтримку товариства у сумі 70 млн гривень.

3. Чинне законодавство достатньою мірою визначає правові основи господарської діяльності, повноваження уповноважених органів управління та інших суб'єктів управління тощо.

Водночас у частині забезпечення контролю за діяльністю господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, законодавство є недосконалим. Зокрема, Законом України від 21.09.2006 № 185 «Про управління об'єктами державної власності» (стаття 16) право проводити державний фінансовий аудит діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки надано тільки державній контрольно-ревізійній службі. Закон України «Про акціонерні товариства» взагалі не встановлює механізму контролю держави за діяльністю державних акціонерних товариств та державних холдингових компаній, єдиним засновником та акціонером яких є держава в особі уповноважених державних органів.

Згідно із Законом України «Про управління об'єктами державної власності» **суб'єктами управління об'єктами державної власності, у т. ч. корпоративними правами, що належать державі у статутних капіталах господарських організацій, є Кабінет Міністрів України, а також міністерства, інші органи виконавчої влади та державні колегіальні органи (далі – уповноважені органи управління).** При цьому **аналіз норм зазначеного Закону, зокрема статті 5, яка визначає повноваження Кабінету Міністрів України у сфері управління об'єктами державної власності, засвідчив, що Кабінет Міністрів України фактично не наділений повноваженнями щодо безпосереднього управління об'єктами державної власності. Повноваження Уряду спрямовані на нормативно-правове та методологічне забезпечення реалізації повноважень уповноваженими органами управління. Законом України від 27.02.2014 № 794 «Про Кабінет Міністрів України» також не конкретизовано повноваження Уряду щодо управління об'єктами державної власності (крім окремих положень статті 24, якою визначено, що Кабінет Міністрів України в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, може утворювати, реорганізовувати та ліквідувати відповідно до закону державні господарські об'єднання, підприємства, установи та організації, зокрема для здійснення окремих функцій управління об'єктами державної власності).**

Таким чином, **на сьогодні фактично на законодавчому рівні не встановлено повноважень Кабінету Міністрів України як безпосереднього суб'єкта управління об'єктами державної власності.**

Реєстр корпоративних прав держави, розпорядником якого є ФДМУ, містить неповні та недостовірні дані про корпоративні права держави у статутному капіталі НАК «Нафтогаз».

4. Протягом 2015–2016 років з ініціативи Уряду двічі змінено суб'єкта управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі НАК «Нафтогаз». Так, на початку періоду, що досліджувався (2016 рік), суб'єктом управління корпоративними правами держави у статутному капіталі НАК «Нафтогаз» було Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономрозвитку). Рішення про передачу Міненерговугіллям 100 відс. акцій Компанії в управління Мінекономрозвитку прийнято Кабінетом Міністрів України постановою від 05.12.2015 № 1002 самостійно, у спосіб, не передбачений Законом України «Про управління об'єктами державної власності», оскільки пунктом 14 частини другої статті 5 цього Закону встановлено, що рішення про передачу повноважень з управління корпоративними правами держави уповноваженим органам управління та господарським структурам Кабінет Міністрів України приймає за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності (Мінекономрозвитку).

Подібна ситуація склалася і при прийнятті рішення про передачу Мінекономрозвитку 100 відс. акцій НАК «Нафтогаз» в управління

Кабінету Міністрів України відповідно до рішення Уряду від 22.09.2016 № 675. При цьому Кабінетом Міністрів України і Мінекономрозвитку в порушення вимог зазначеного рішення передачу акцій здійснено на п'ять місяців пізніше від визначеного терміну. Отже, Кабінет Міністрів України лише з 28.03.2017 юридично набув обов'язків суб'єкта управління корпоративними правами, які належать державі у статутному капіталі НАК «Нафтогаз», що не сприяло ефективному виконанню функцій управління належними державі корпоративними правами та здійсненню контролю за діяльністю НАК «Нафтогаз».

Через зволікання Мінекономрозвитку із затвердженням складу наглядової ради держава протягом чотирьох місяців 2016 року не мала можливості здійснювати належний контроль за діяльністю НАК «Нафтогаз».

Кабінетом Міністрів України як суб'єктом управління у 2017 році (з квітня по грудень) не забезпечено правомочності складу наглядової ради НАК «Нафтогаз», в тому числі належного представництва держави. Майже п'ять місяців (з квітня по вересень) 2017 року наглядова рада НАК «Нафтогаз» складалася з чотирьох членів та ще три місяці (з вересня по грудень) – тільки з трьох, що суперечило Статуту НАК «Нафтогаз» (наглядова рада повинна мати не менше п'яти членів).

Річні звіти наглядової ради НАК «Нафтогаз» за 2016 та 2017 роки затверджено Кабінетом Міністрів України з оцінкою роботи умовно-задовільна та задовільна відповідно.

5. У періоді, що досліджувався, стратегічний та інвестиційний плани НАК «Нафтогаз» не розроблялися і на затвердження уповноваженому органу управління не подавалися. Водночас у порушення вимог Закону України «Про управління об'єктами державної власності» Мінекономрозвитку і Кабінет Міністрів України як суб'єкти управління корпоративними правами держави в статутному капіталі НАК «Нафтогаз» заходів для реалізації своїх повноважень щодо затвердження стратегічних та інвестиційних планів НАК «Нафтогаз» не вживали.

У порушення вимог статті 75, частини третьої статті 89 Господарського кодексу України та Закону України «Про управління об'єктами державної власності» Мінекономрозвитку та Кабінет Міністрів України як суб'єкти управління корпоративними правами держави в статутному капіталі НАК «Нафтогаз» свої повноваження щодо затвердження фінансових планів НАК «Нафтогаз» не реалізовували.

Фінансовий план НАК «Нафтогаз» на 2016 рік затверджено із запізненням на рік і 3 місяці, на 2017 рік (без урахування зауважень щодо оптимізації окремих витрат Компанії, які щороку необґрунтовано збільшувалися), – більш як на 10 місяців, а на 2018 рік (через неузгодженість позиції Мінекономрозвитку, Мінфіну, Міненерговугілля та НАК «Нафтогаз» щодо остаточного опрацювання проекту) взагалі не затверджено. Відповідно, протягом одинадцяти місяців 2016 року, майже семи місяців 2017 року та

весь 2018 рік Компанія функціонувала і здійснювала видатки у ручному режимі та на власний розсуд.

6. Нафтогазовий комплекс посідає чільне місце в паливно-енергетичному комплексі країни, проте його фінансово-економічний стан формує лише НАК «Нафтогаз». За останні два роки Компанія є найбільшим платником серед усіх суб'єктів господарювання державного сектору економіки, які відраховують частину чистого прибутку на виплату дивідендів на державну частку, формує від 70 (за 2016 рік) до майже 90 відс. (за 2017 рік) загального обсягу таких платежів.

До НАК «Нафтогаз» входять підприємства, які займаються видобуванням, транспортуванням, зберіганням, переробкою та розподілом нафти і газу. При цьому безпосередньо НАК «Нафтогаз» не провадить виробничої діяльності, а фактично виступає посередником, який на підставі ліцензії (безстрокової) на право провадження господарської діяльності з постачання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ за регульованим тарифом здійснює придбання газу у видобувних компаній групи та імпортного газу з метою постачання споживачам шляхом замовлення послуг з транспортування природного газу магістральними трубопроводами, а також переміщення природного газу внутрішньо-промисловими трубопроводами газодобувних підприємств.

Прибутковість НАК «Нафтогаз» з 2016 року забезпечувалася в основному за рахунок збільшення чистого доходу від реалізації продукції (цей показник становить 97,23 відс. усіх доходів). Зростання чистого доходу НАК «Нафтогаз» зумовлено збільшенням доходу: від реалізації природного газу – внаслідок підвищення цін на природний газ для всіх категорій споживачів; від транзиту природного газу – внаслідок зростання обсягів транзиту природного газу за контрактом з ПАТ «Газпром».

Факторами, що вплинули на покращення фінансового результату у 2017 році, було визнання рішеннями Стокгольмського Арбітражу від 22.12.2017 та 28.02.2018 доходів НАК «Нафтогаз» за контрактом на транзит газу у сумі 57,1 млрд грн та витрат у сумі 44,5 млрд грн щодо контракту з купівлі-продажу газу (ефект відображення +12,6 млрд грн доходів).

Рахункова палата не мала можливості ознайомитися із первинними документами, провести оцінку обґрунтованості облікової політики для збору достатніх й прийнятних аудиторських доказів. Проведення Рахунковою палатою заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) безпосередньо в НАК «Нафтогаз» посадовими особами Компанії було заблоковано шляхом створення штучних перешкод у роботі.

7. За результатами діяльності у 2016–2017 роках та I півріччі 2018 року НАК «Нафтогаз» сплачено на користь держави 92851,9 млн грн податків, зборів та платежів.

У цілому за 2016 рік сплачено податків та платежів на користь держави на загальну суму 16336,8 млн грн, що на 694,0 млн грн, або 4,0 відс., більше

від запланованих, за 2017 рік – на загальну суму 36204,3 млн грн, що на 1796,5 млн грн, або на 5 відс., менше від запланованих.

У 2017 році Компанія вперше з 2012 року сплатила дивіденди державі – 13264,5 млн грн, що становить 50 відс. відрахувань чистого прибутку за результатами діяльності за 2016 рік.

У I півріччі 2018 року на користь держави сплачено податків та платежів на загальну суму 40310,9 млн грн, що перевищує показники аналогічного періоду 2017 року на 8707,6 млн гривень.

При цьому сплата у I півріччі 2018 року відрахувань частини чистого прибутку державної частки на виплату 11799,0 млн грн дивідендів становить лише 30 відс. необхідної до сплати суми.

Кабінетом Міністрів України в порушення вимог статті 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо сплати дивідендів до 01 липня прийнято розпорядження від 25.04.2018 № 384-р, яким передбачено залишити до 14.08.2018 нерозподіленою частину прибутку Компанії до прийняття окремого рішення. Як наслідок, до державного бюджету вчасно не надійшло 17698,6 млн гривень. Крім того, це рішення Уряду створило передумови для нанесення Компанії матеріальних збитків на суму 2,55 млрд. грн пені, яку відповідно до законодавства у таких випадках нараховувало Мінекономрозвитку.

8. Свідомі дії посадових осіб Компанії при плануванні діяльності на 2016 і 2017 роки призвели до зниження показників планового доходу на 8,08 млрд гривень. Так, при складанні фінансового плану на 2016 рік (хоча фінплан затверджено в кінці бюджетного періоду, тобто фактичні показники фінансово-господарської діяльності були наявні) плановий дохід від реалізації продукції занижено на 6,92 млрд грн, на 2017 рік – на 1,16 млрд гривень. За I півріччя 2018 року Компанія отримала 106,83 млрд грн чистого доходу від реалізації продукції, що на 0,35 відс. менше від прогнозованого.

Неналежне планування спричинило щорічне перевищення фактичних витрат Компанії над запланованими. Так, фактичні витрати у 2016 році перевищили заплановані на 4,6 відс. (на 139,5 млрд грн), у 2017 році – на 1,4 відс. (на 215,5 млрд гривень).

9. Діяльність НАК «Нафтогаз» у 2016–2017 роках та I півріччі 2018 року в основному спрямовувалась на задоволення зростаючих фінансових потреб адміністративного та управлінського апарату, збільшення вартості функцій адміністрування діяльності, фінансування витрат, прямо не пов'язаних з реалізацією продукції Компанією.

Так, при зростанні собівартості реалізованої продукції у 2017 році порівняно з 2016 роком на 26,1 відс., інші (крім собівартості) витрати зросли на 196,6 відсотка. За I півріччя 2018 року собівартість реалізованої продукції зросла порівняно з аналогічним періодом 2017 року на 3,0 відс., інші (крім собівартості) витрати – на 205,1 відсотка.

При цьому фактичні середньомісячні витрати на оплату праці одного працівника Компанії, які є складовими адміністративних витрат,

за 2,5 роки збільшилися 6,5 рази. Зростали також інші складові адміністративних витрат, зокрема інші операційні витрати за 2017 рік перевищили фактичні витрати за 2016 рік у 4,1 рази, а за I півріччя 2018 року порівняно з аналогічним періодом 2017 року – в 70 разів. Формування умов оплати праці та винагороди працівників і керівного складу НАК «Нафтогаз» є непрозорим та не враховує фінансово-економічного стану галузі й економіки країни в цілому.

Середньомісячна заробітна плата одного працівника НАК «Нафтогаз» перевищила відповідний показник по Україні у 2016 році у 10 разів (в грудні 2016 року середньомісячна заробітна плата по Україні становила 6475,0 грн), у 2017 році – в 9,6 рази (в грудні 2017 року – 8777,0 гривень). Запланована Компанією у 2018 році середньомісячна заробітна плата на одного працівника в 15 разів перевищує середньомісячну заробітну плату по Україні (у грудні 2018 року – 10573,0 гривень).

Встановити правомірність виплат премій та винагород адміністративному та управлінському персоналу Компанії не вдалося через неможливість вивчення первинних фінансових документів.

10. Незважаючи на наявність залишків коштів на рахунках НАК «Нафтогаз» на початок кожного року та значне зростання тарифів на реалізацію продукції, **поточна діяльність Компанії була незбалансованою в доходах та витратах, що призводило до необхідності постійно залучати додаткові фінансові ресурси** для забезпечення операційної діяльності та виконання зобов'язань зі сплати дивідендів державі. При в цілому позитивній динаміці щодо накопичення грошових коштів на рахунках НАК «Нафтогаз», спостерігалася неоднорідна динаміка показника руху коштів. **Постійно зростали показники щодо отримання (повернення) короткострокових запозичень (кредитів).**

11. Аналіз звітності НАК «Нафтогаз» засвідчив у цілому позитивну динаміку чистого фінансового результату діяльності, який за 2016 рік становив 26529,0 млн грн прибутку, за 2017 рік – 39330,2 млн грн, за I півріччя 2018 року – 11003,9 млн гривень.

Разом з тим **коефіцієнтний аналіз, який використовується Кабінетом Міністрів України для оцінки результатів діяльності суб'єктів господарювання, засвідчив погіршення основних показників фінансово-господарської діяльності НАК «Нафтогаз».** Так, хоча коефіцієнт покриття в цілому мав тенденцію до незначного зростання (з 1,24 на початок 2016 року до 1,34 на кінець 2017 року), спостерігається відволікання коштів у дебіторську заборгованість (зросла на 60,2 відс.), що може свідчити про неефективне управління активами. **Значне збільшення поточних зобов'язань за залученими кредитами (зросли в 2,2 рази) спричиняє зниження коефіцієнта фінансової стійкості (з 3,93 на початок 2016 року до 2,46 на кінець 2017 року),** що вказує на **погіршення можливості покриття власним капіталом отриманих позикових коштів.** Також є стійкою тенденція до зниження коефіцієнта платоспроможності (з 0,79 на початок 2016 року до 0,68 на кінець

2017 року), що свідчить про зростання залежності від зовнішніх запозичень. Ступінь зносу основних засобів НАК «Нафтогаз» хоч і знаходиться в межах нормативного значення, проте має стійку тенденцію до збільшення у відсотках (в цілому з початку 2016 року до кінця 2017 зростання в 4,8 раза). Вищі в рази темпи зростання вартості зносу (у 6,5 раза) ніж первісної вартості основних засобів (у 1,4 раза) вказують на зниження рівня придатності основних засобів, що характеризує погіршення їх технічного стану.

12. За відсутності належного контролю Кабінету Міністрів України як суб'єкта управління головою виконавчого органу НАК «Нафтогаз» не забезпечено у повному обсязі виконання вимог статті 90 Господарського кодексу України та Порядку оприлюднення інформації про діяльність державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.11.2016 № 1067, щодо оприлюднення на веб-сайті НАК «Нафтогаз» інформації про діяльність Компанії, що призвело до порушення принципу прозорості у діяльності. Зокрема, не оприлюднені структура, принципи формування і розмір винагороди голови та членів виконавчого органу (крім сум річної винагороди членів правління за 2017 рік), членів наглядової ради, включаючи компенсаційні пакети і додаткові блага, які вони отримують (або на отримання яких мають право) під час виконання посадових обов'язків, а також у зв'язку із звільненням; квартална фінансова звітність тощо.

Аналогічні порушення допущені ПАТ «Магістральні газопроводи України», яке через відсутність належного контролю Міненерговугілля не оприлюднювало на веб-сайті інформацію про свою діяльність.

За результатами обговорення та на підставі викладеного Рахункова палата

В И Р І Ш И Л А:

1. Звіт про результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі затвердити.

2. Поінформувати Верховну Раду України про результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі та рекомендувати розглянути на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань бюджету.

3. Відомості про результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі у формі рішення Рахункової палати надіслати Кабінетові Міністрів України та рекомендувати:

3.1. Розглянути результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі на засіданні Кабінету Міністрів України.

3.2. Розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект змін до законодавчих актів щодо забезпечення контролю за діяльністю господарських товариств, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави.

3.3. З метою належного визначення повноважень Кабінету Міністрів України як суб'єкта управління об'єктами державної власності розробити та внести на розгляд Верховної Ради України проект змін до законів України від 21.09.2006 № 185 «Про управління об'єктами державної власності» і від 27.02.2014 № 794 «Про Кабінет Міністрів України» в частині встановлення чітких повноважень Кабінету Міністрів України з управління корпоративними правами держави, щодо яких він здійснює функції управління.

3.4. З метою забезпечення своєчасного та у повному обсязі формування даних Реєстру корпоративних прав держави, внести зміни до Положення про Реєстр корпоративних прав держави, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.10.2003 № 1679 «Про формування і ведення Реєстру корпоративних прав держави», та пункту 3 цієї постанови щодо включення Кабінету Міністрів України до переліку державних органів, які подають до Реєстру відповідні відомості.

3.5. З метою посилення персональної відповідальності керівників господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, за неоприлюднення в установленому законодавством порядку інформації про діяльність таких товариств, внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.1999 № 859 «Про умови і розміри оплати праці керівників підприємств, заснованих на державній, комунальній власності, та об'єднань державних підприємств», якими передбачити ненарахування винагороди у разі неоприлюднення в установленому законодавством порядку або неповного оприлюднення інформації про діяльність таких товариств.

3.6. З метою посилення контролю за виконанням функцій управління об'єктами державної власності, що здійснюється шляхом проведення єдиного моніторингу ефективності управління відповідно до Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.2007 № 832, доповнити пункт 1 цього Порядку положеннями щодо включення до напрямів проведення єдиного моніторингу ефективності управління об'єктами державної власності стану своєчасності затвердження річних фінансових планів суб'єктів господарювання, а також оприлюднення в установленому законодавством порядку інформації про їх діяльність.

3.7. Вжити невідкладних заходів та забезпечити дотримання вимог статей 75 і 89 Господарського кодексу України щодо складання НАК «Нафтогаз» та своєчасного затвердження річних та з поквартальною розбивкою фінансових планів на кожен наступний рік.

3.8. Невідкладно забезпечити затвердження стратегічних та інвестиційних планів НАК «Нафтогаз».

3.9. Вжити заходів для оприлюднення НАК «Нафтогаз» інформації про свою діяльність, як це передбачено Порядком оприлюднення інформації про діяльність державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, а також господарських товариств, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких належать господарським товариствам, частка держави в яких становить 100 відсотків, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 09.11.2016 № 1067.

3.10. Доручити Міністерству економічного розвитку і торгівлі України визнати таким, що втратив чинність, наказ Мінекономрозвитку від 19.09.2016 № 1577 «Про затвердження нової редакції Статуту публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

3.11. Забезпечити повноту нарахування та своєчасність сплати до державного бюджету дивідендів, нарахованих на акції НАК «Нафтогаз» за результатами фінансово-господарської діяльності у 2018 році.

3.12. Посилити контроль за належним плануванням доходів і витрат НАК «Нафтогаз» з метою забезпечення їх збалансування та відповідно зменшення боргового навантаження.

3.13. Забезпечити розгляд загальними зборами НАК «Нафтогаз» питань щодо:

- вжиття заходів для поліпшення показників фінансово-господарської діяльності, зокрема зменшення залежності від зовнішніх запозичень, відволікання коштів у дебіторську заборгованість, зниження рівня амортизації основних засобів;

- перегляду підходів та обґрунтувань до визначення винагороди членам правління, зокрема з урахуванням соціально-економічної ситуації в Україні;

- забезпечення складання та своєчасного подання на затвердження річних та з поквартальною розбивкою фінансових планів на кожен наступний рік;

- оприлюднення повної інформації про діяльність відповідно до вимог законодавства;

- затвердження стратегічних та інвестиційних планів відповідно до вимог законодавства.

4. Рішення Рахункової палати про результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі надіслати Міністерству економічного розвитку і торгівлі України та рекомендувати:

4.1. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Мінекономрозвитку від 19.09.2016 № 1577 «Про затвердження нової редакції Статуту публічного акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

4.2. Перелік критеріїв оцінки результатів фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання, встановлений Методичними рекомендаціями застосування критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності (додаток 1), затвердженими наказом

Мінекономрозвитку від 15.03.2013 № 253, доповнити критеріями оцінки виконання керівниками суб'єктів господарювання умов контракту, зокрема щодо вчасного затвердження/затвердження з порушенням установлених термінів/незатвердження (непогодження) в установленому законодавством порядку річного фінансового плану суб'єкта господарювання; оприлюднення/невчасного оприлюднення/неоприлюднення в установленому законодавством порядку інформації про діяльність підприємства.

5. Рішення Рахункової палати про результати аналізу ефективності управління корпоративними правами держави у нафтогазовому комплексі надіслати Фонду державного майна України та рекомендувати:

5.1. Вжити дієвих заходів та забезпечити актуалізацію інформації щодо НАК «Нафтогаз», яка міститься в Реєстрі корпоративних прав держави відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 29.10.2003 № 1679 «Про формування і ведення Реєстру корпоративних прав держави».

5.2. Вжити дієвих заходів для забезпечення ефективного управління належними державі пакетами акцій АТ «Укрнафтопродукт», ПАТ «НКП-Галичина» і ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття».

5.3. Вжити дієвих заходів та забезпечити у 2019 році продаж належних державі пакетів акцій АТ «Укрнафтопродукт», ПАТ «НКП-Галичина» і ПАТ «Нафтохімік Прикарпаття».

6. Повідомити Генеральну прокуратуру України про виявлені при здійсненні контрольного заходу ознаки кримінального правопорушення, передбаченого частиною першою статті 351-1 Кримінального кодексу України.

7. Оприлюднити рішення і Звіт на офіційному веб-сайті Рахункової палати.

8. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Рахункової палати Яремчука І. М.

Голова Рахункової палати

В. В. Пацкан